

Ugotovitve in predlogi 4. fokusne razprave na temo

Pomen izobraževanja odraslih v moji občini, ACS 11.6. 2015

V razpravi so sodelovali podžupanja MO Maribor, ga. JELKA ČERNIVEC, župan občine Ajdovščine, g. TADEJ BEOČANIN, župan občine Šentrupert, G. RUPERT GOLE, ga. Mojca Volk, v imenu župana občine Ptuj, g. Mirana Senčarja; g. Robert Pavšič, Zavod Znanje Postojna, je poslal pisne odgovore po pooblastilu župana občine g. Igorja Marentiča.

V obdobju november 2014 junij 2015 je Andragoško društvo Slovenije, v sodelovanju z Andragoškim Centrom Slovenije, izpeljalo 6 fokusnih razprav na temo Pomen izobraževanja odraslih v moji občini. Projekt je financiralo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

Namen razprav je bil dobiti mnenja županov o tem, kakšen pomen pripisujejo izobraževanju odraslih v svojem okolju, kolikšno podporo namenjajo ali bi želeli nameniti za razvoj področja, predloge za izboljšanje položaja ter primere dobrih in slabih praks. Položaj in razvojne možnosti izobraževanja odraslih v lokalnem okolju sta, zaradi zakonske ureditve, v veliki meri odvisna prav pripravljenosti županov, da na različne načine, tudi finančno, podpirajo raznolike možnosti učenja odraslih kot pomemben vzvod razvoja kakovosti življenja ljudi v lokalnem okolju.

Tema, obravnavana v fokusnih razpravah, je še posebej pomembna zdaj, ko se na državni ravni ponovno odpirajo vprašanja sofinanciranja in organiziranosti javne mreže ljudskih univerz ter poteka tudi prenova Zakona o izobraževanju odraslih.

Občine so v zelo različnih položajih, kar ponazarjamo z njihovo uvrstitvijo po izbranih kazalcih

Preglednica Doseženo mesto sodelujočih občin med 212 občinami, leto 2016/17

Občina	Osnova za dohodnino	Število prebivalcev	Delež prebivalcev 65+	Delež prebivalcev z višjo šolo ali več	Delež brezposelnih med mladimi	Povprečna neto plača
Ajdovščina	73	20	114	69	103	48
Maribor	72	2	22	12	23	29
Postojna	25	31	146	30	92	43
Ptuj	84	14	48	35	127	139
Šentrupert	117	156	198	158	122	24

Vir: Ministrstvo za finance, 2016, preračuni Peter Beltram, ACS

Različni položaji občin lahko vplivajo na izobraževalne potrebe in tudi na podporo, ki jo župani namenjajo izobraževanju odraslih. Vendar je razprava pokazala, da ima zmanjševanje sredstev za izvajanje zakonskih obveznosti občin (med te pa izobraževanje ne sodi z izjemo osnovnošolskega izobraževanja odraslih) tudi različne posledice na položaj izobraževanja odraslih - v nekaterih občinah

lahko ohranjanju ali celo povečujejo finančno podporo, v drugih pa to ni mogoče. Se pa praviloma vsi župani trudijo, da bi tudi v kriznem obdobju ohranili obseg dejavnosti izobraževanja odraslih.

Več o projektu Pomen izobraževanja v moji občini na

<http://www.andragoskodrustvo.si/pomen-izobrazevanja-odraslih-v-moji-obcini/>.

1. Povzetek mnenj o pomenu in poslanstvu izobraževanja odraslih za razvijanje socialnega in kulturnega kapitala, za povečevanje zaposljivosti in za zviševanje izobrazbene ravni¹

Nedvoumno pripisujejo župani razvoju socialnega in kulturnega kapitala osrednji pomen, ne samo z vidika osebnostnega razvoja in opolnomočenja posameznikov za soočanje z družbenimi problemi, ampak tudi za to, ker to direktno vpliva na večjo zaposljivost. Eden od županov je to ponazoril takole: » če pride do mene kot delodajalca nekdo, ki ima za seboj že izobraževanje v programih neformalnega izobraževanja, vidim, da ima nek interes po znanju, neko strast, in zato je že v osnovi bolj primeren, da ga izobrazimo za večjo zaposljivost« (Šentrupert). Krepitev socialnega in kulturnega kapitala občanov prispeva k višji kulturi bivanja za vse občane, zato daje občina poudarek neformalnemu izobraževanju (Postojna). Pri razvijanju neformalnega izobraževanja je premalo izkoriščen potencial starejših.

1. Primer slabe prakse

V starejših imamo zelo velik intelektualni potencial in izkušnje, nimamo pa razvitih mehanizmov, da bi omogočili prenos njihovega znanja na druge generacije (MO Maribor).

Z izobraževanjem za razvijanje socialnega in kulturnega kapitala lahko v občini prepoznavajo in zmanjšujejo družbene probleme, ki se kažejo v nestrpnosti, nepotrpežljivosti, vsakdanjih problemih in težavah, ki hromijo občane, odsotnosti pristnega stika med ljudmi, vzajemne pomoči. Neformalno izobraževanje odraslih nudi priložnosti, da lahko vsi skupaj rastemo, in presežemo osredotočenost na »evro«. Dvigovanje ozaveščenosti o teh vprašanjih pri ljudeh je zelo pomembno, ne samo za premagovanje sedanjih, ampak tudi bodočih problemov in za vračanje optimizma izpred 7 let (Šentrupert, Ptuj). In prav na tem področju bi morali izobraževalci odraslih izpolnjevati temeljno poslanstvo – motivirati ljudi, da »jamranje« zamenjajo s pogledom naprej, z iskanjem novih idej in ukrepanjem za odpravljanje težav (Ptuj).

1

- izobraževanja odraslih za razvijanje socialnega in kulturnega kapitala je primarno namenjeno posamezniku, razvoju vrednot, opolnomočenju ljudi za presežanje osebnih interesov za skupno dobro, solidarnosti, sprejemanju različnosti, aktivnemu državljanstvu; vse to so dimenzije, katerih učinki se ne morejo meriti z večjo plačo ali dobičkom podjetja, ampak z zadovoljstvom in srečo posameznika in večjo kakovost življenja v lokalnem okolju (solidarnost, povezanost, skupno dobro pred osebnimi koristmi,..)
- izobraževanje, za večjo zaposljivost in potrebe trga dela (tim človeški kapital) zajema materialne dimenzije učenja - učinkovitost, merljivost, prilagodljivost posameznika, skupin, institucij delovnemu procesu in večjo dobičkonosnost, merjeno z dobičkom in višino plače)
- izobraževanje za zviševanje izobrazbene ravni načelno pokriva oboje, vendar je zaradi političnih zahtev in zahtev delodajalcev po večji učinkovitosti tega izobraževanja, razvijanje socialnega in kulturnega kapitala potisnjeno na obrobje.

Tudi v primerih, ko postavlja župan na prvo mesto izobraževanje za zaposljivosti, to povezuje ne samo z izobraževanjem za konkretno zaposlitev, ampak tudi z razvijanjem znanja in kompetenc brezposelnih za to, da bodo lahko uspešneje konkurirali na trgu dela, slednje pa se že umešča v izobraževanje za opolnomočenje ljudi za soočanje in aktivno reševanje življenjskih problemov (Ajdoščina).

Izobraževanje in usposabljanje za večjo zaposljivost je v očeh županov zelo pomembno in ga v okviru svojih možnosti tudi podpirajo (sofinanciranje izobraževanja brezposelnih). Sicer pa bi moralo biti to domena podjetij, saj je prav zanje izjemno pomembno, da za svoje kadre in izobraževalne potrebe kontinuirano, praktično non-stop izvajajo izobraževanje, tudi za tiste, ki so končali fakulteto

2. Primer dobre prakse

Ugotavljanje in zadovoljevanje izobraževalnih potreb v podjetju s področja sanacij energetske zahtevnih objektov, ki je prepoznalo dolgoročne razvojne usmeritve in pravočasno usposobilo ekipo. Le ta je tri leta izredno dobro poslovala, izpeljala ogromno projektov v širšem lokalnem okolju in si pridobila dobre reference za bodoče delo (občina Šentrupert).

Če se posameznik ne izobražuje in ne sledi vsem trendom tehnologije, je za podjetje praktično neuporaben. Podjetnik od posameznika pričakuje, ne samo, da je dovolj izobražen, ampak da je iz takšnega testa, da se ga da usposobiti za bolj zahtevne naloge. Če proces učenja ni kontinuiran, potem človek nekako kar zakrni in ko pade v neko polje lagodnosti, se je težko aktivirati (Šentrupert).

Izobraževanje za pridobitev izobrazbe so postavili vsi, z izjemo Postojne, na zadnje mesto, pa ne zato, ker bi bilo nepomembno, ampak iz razlogov, povezanih z zaposljivostjo:

- delovna mesta ali boljše trendi in potrebe na trgu dela se menjajo že na 7 let. To ponazarja spoznanje, da danes 10 najbolj iskanih poklicev na svetu pred desetimi leti sploh še ni obstajalo. Se pravi, da tisti, ki so diplomirali pred 11. leti sploh, niso mogli kaj podobnega študirati. To pokaže na nerealnost pričakovanj o zaposljivosti mladih, ki končajo formalno izobraževanje – zaposljivosti ne more zagotavljati spričevalo ali diploma, zaposljivost je odvisna od tega, ali so diplomanti (in katerikoli posamezniki) iz »pravega testa«, da so se pripravljene usposobiti za opravljanje zahtevnejših ali novih nalog (Šentrupert)
- soočamo se tudi z razkorakom med potrebami na trgu dela in željami posameznikov, ki se odločajo za pridobitev poklicev, za katere na trgu dela ni povpraševanja (Ptuj)
- formalna izobrazba je pomembna, v praksi pa lahko pomeni zelo malo – diplomant na najvišjih ravneh je lahko popolnoma nezaposljiv, čeprav se je vanj vlagalo ogromno denarja in časa. Spet nekdo drug, predvsem obrtniško izobražen, je pa lahko zelo iskan, zelo uporaben in tudi zelo dobro plačan (Šentrupert)
- V Postojni spodbujajo razvoj na vseh treh področjih, največji poudarek pa dajejo neformalnemu izobraževanju za zagotavljanje čim višje kulture bivanja za vse občane.

2. Povzetek mnenj o vlogi in odgovornosti občine, delodajalcev in države za izobraževanje odraslih

Na vprašanje, kje vidijo svojo vlogo in kdo je prvenstveno odgovoren za izobraževanje odraslih za razvijanje socialnega in kulturnega kapitala, kdo za izobraževanje za večjo zaposljivost in kdo za

izobraževanje za zviševanje izobrazbene ravni, so bili vsi prisotni mnenja, da je potrebno dodati tudi odgovornost posameznika . Primarno je odgovoren posameznik in to za vse troje: za socialni in kulturni kapital, za zaposljivost in za doseganje višje stopnje izobrazbe. Vsi ostali, občina, podjetje, država, pa so tisti, ki omogočajo posameznikom, da se aktivirajo in da dosežejo tiste cilje, ki so si jih postavili. Občina, država in delodajalci morajo in lahko ustvarjajo pogoje (dostop do izobraževanja, druge pogoje kot so sofinanciranje, motiviranje odraslih za izobraževanje, s pozitivnim odnosom do učnikov in do izvajalcev, ki ga lahko pokažejo župani z obiskom prireditev).

Pomembno pa je, da vsi akterji delujejo usklajeno in zagotavljajo razvoj kadrovskega potencialov (na področju izobraževanja mladine in odraslih)(Postojna).

Država je predvsem odgovorna na čisto formalni ravni za izobraževanje za pridobitev izobrazbe. V občinah se srečujejo s problemom »kadrovskega vakuuma« v dejavnostih, ki so bila v preteklosti potisnjena na obrobja, zdaj pa so ponovno na listi nacionalnih prioritete (glej primer slabe in dobre prakse št. 2)

3. Primer slabe in dobre prakse.

Zdaj v občini razvijamo zgodbo o lesu, o lesno pridelovalnem centru. Kot največji problem se kaže to, da nimamo kadrov, stari mojstri so upokojeni, mladi se niso šolali, ker je bilo lesarstvo deseto-razredna panoga, ki nikogar ne zanima.

V tej zgodbi je tudi primer dobre prakse: načrti, da bo treba srednjo generacijo poslati na izobraževanje v tujino, če bomo dejansko hoteli uresničiti razvoj lesnopredelovalne industrije in zadostiti povpraševanju po lesenih hišah. Ta razvoj je prioriteta tudi na državni ravni (Šentrupert).

V razpravi je bilo poudarjeno, da mora država primarno skrbeti tudi za razvijanje socialnega in kulturnega kapitala in višjo zaposljivost skozi formalne izobraževanje programe: vse šole, od osnovne naprej ali pa že v vrtcu, naj bi učile, kako pridobivati znanje, ne pa kako znanje zdaj ta trenutek absorbirati. To, kar smo se učili pred desetimi leti, je lahko danes popolnoma neuporabno, ne znam pa poiskati znanja za ta trenutek, pa za jutri. Za mlade, ki so čisto »out of the box«, pogosto mislimo, da ne bo nič, v resnici pa povsem zaradi drugačnega načina razmišljanja in čisto drugega pogleda na vse skupaj, raziskujejo priložnosti in jih najdejo. Tega iskanja in odkrivanja priložnosti pa ne zmorejo tisti, ki delujejo v »kalupih«, ki perfektno obvladujejo en majhen kvadrant, ne pa celega spektra, ki ga je potrebno poznati v manjšem podjetju. In takšni ljudje so mogoče uspešni v velikem podjetju, niso pa zaposljivi, ker nimajo širine za delo v drugem okolju.

Delodajalci so odgovorni predvsem za to, da za svoje področje dela zagotavljajo kontinuirane možnosti in priložnosti za izobraževanje, pa tudi za zviševanje izobrazbene ravni zaposlenih. In podjetja, ki to poslanstvo uresničujejo, so na po navadi tudi uspešna in konkurenčna v mednarodnem prostoru.

Še posebej so poudarili vlogo delodajalca pri ustvarjanju motivacije za nenehno izobraževanje za različne potrebe dela. Motivacije primanjkuje na vseh izobraževalnih področjih, in to, kar je trenutno

zapisano v kolektivnih pogodbah, ni ustrezno, ker izpostavlja število izobraževalnih dni po ravneh izobrazbe, v izobraževanju pa je ključnega pomena vsebina.

Občine so odgovorne predvsem za ustvarjanje možnosti in priložnosti za višanje socialnega in kulturnega kapitala svojih prebivalcev, tudi tako, da ustvarjajo prostorske, finančne pogoje in tudi tako, da se župani udeležujejo zaključnih izobraževalnih, ljudje to opazijo in jim to lahko veliko več pomeni kot mislijo sami župani (Ptuj, Šentrupert, Ajdovščina).

Predlogi

- 1. Občina razvija lesno pridelovalni center, pri tem pa se kaže kot največji problem to, da so stari mojstri upokojeni, mladi se niso šolali, ker je bila panoga v zatonu in srednja generacija preprosto nima znanja, ki je nujno za ponoven vzpon panoge. Predlagamo Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport ter Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, da ta in podobne »kadrovske vakume« odpravita tako, da se omogočita srednji generaciji izobraževanje v tujini, da bomo lahko sledili nacionalnim in lokalnim ciljem v prioritetnih panogah (glej tudi primer slabe in dobre prakse št 3).*
- 2. Starejši so pomemben, a neizkoriščen, vir znanja. Predlagamo Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, da v okviru Resolucije o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013–2020 (ReNPSV13–20) oblikuje spodbude in zagotoviti tudi finančno podporo za prenos tega znanja na mlajše rodove (glej tudi primer slabe prakse št 1)*
- 3. Za zmanjševanje družbenih problemov, ki se kažejo v nestrpnosti, osredotočenosti na probleme in ne na njihove rešitve, pesimizmu, hlastanjem za materialnimi dobrinami, je ključnega pomena ozaveščanje ljudi o teh in tudi bodočih problemih. Zato je nujno, na lokalnem in državnem nivoju okrepiti, tudi s finančnimi viri, izobraževanje odraslih za razvijanje socialnega in kulturnega kapitala, podlago daje Resolucija o nacionalnem programu izobraževanja odraslih 2013-2020. Prav tako bi moralo to izobraževanje postati sestavina formalnih programov izobraževanja na vseh ravneh, od vrtca naprej.*
- 4. V izobraževanju odraslih se pogosto srečujemo s pomanjkanjem motivacije za izobraževanje. Tudi delodajalci bi morali na tem področju narediti več. Priporočamo reprezentativnim sindikatom in vladi, da dopolnijo določila v kolektivnih pogodbah tako, da bodo vključevala poleg kvantitativnih določb (število dni izobraževanja za posamezne izobrazbene ravni), tudi kvalitativne, to pa so vsebine programov povezane z osebnimi in podjetniškimi izobraževalnimi potrebami.*
- 5. Župani zagotovijo vključitev področja IO in strateške cilje razvoja IO v strategije razvoja svojih občin.*

4. Primer dobre prakse

MO Ptuj pripravlja Strategijo razvoja MO. V priprave je vključena tudi LU. Področje IO in dolgoročni cilji razvoja IO bodo vključeni v Strategijo.

3. Pregled kratkoročnih in dolgoročnih ciljev razvoja IO, ki so jih, ali bi jih želeli postaviti župani v svojih občinah

Župani so najprej pojasnili razumevanje pojmov kratkoročno, dolgoročno: prvo zajema obdobje do 4 let, drugo več kot 10 let.

Med kratkoročne cilje so umestili:

- pokrivanje izobraževalnih potreb odraslih za pridobivanje znanja, po katerih je povpraševanje na trgu dela (Šentrupert)
- ureditev potrebne infrastrukture za izobraževanje odraslih v občini (Ajdovščina)
- zagotovitev ustreznih prostorov za vse, ki se ukvarjajo z IO (Ajdovščina)
- povečanje pomena prepoznavnosti izobraževanja odraslih (Ajdovščina)
- povezovanje vseh akterjev na področju izobraževanja (Ajdovščina, Ptuj)
- imenovanje občinskega sveta za vzgojo in izobraževanje, v katerem bodo vsa področja izobraževanja, osnovnošolsko, srednješolsko, univerzitetno in vsi, ki se ukvarjajo s programi neformalnega izobraževanja odraslih. S tem imenovanjem bo zagotovljeno, da se izvajalci srečujejo, da prevzemajo določene naloge in tudi da postavljajo smernice (Ajdovščina)
- razvijanje projektov za izobraževanje ranljivih ciljnih skupin – priprava PUM-a (Postojna)
- izobraževanje starejših v okviru medgeneracijskega centra (Ptuj)

Med dolgoročne cilje so umestili

- oblikovanje strategije razvoja izobraževanja odraslih, ki bo opredeljevala priložnosti za kontinuirano učenje z vsebinami, ki jih potrebuje trg dela in okolje ter razvijanje izobraževalnih programov, ki ne bodo zastareli oz aktualni samo za eno leto (Šentrupert)
- povečanje vključenosti odraslih v izobraževanje – v 15 letih podvojiti delež odraslih v izobraževanju (Ajdovščina)
- povečevanja prepoznavnost izvajalcev IO (Ajdovščina)
- omogočanja večje dostopnosti do izobraževalnih programov za vse skupine prebivalstva (Ajdovščina)
- umestitev dolgoročnih ciljev razvoja IO v strategijo razvoja mestne občine (Ptuj)
- MB
- razvijanje okolja za čim višjo stopnjo zaposljivosti (Postojna).

Predlogi

- 6. Županom predlagamo, da v strategije razvoja svojih občin vključijo tudi cilje izobraževanja odraslih, vključno z izobraževalnimi programi in dejavnostmi, pomembnimi za uresničevanje ekonomskih in družbenih ciljev strategij.*
- 7. Županom tudi predlagamo, da spremljajo umeščanje izobraževanja odraslih v regionalne razvojne programe.*
- 8. Županom predlagamo, da podprejo različne aktivnosti, tudi z lastnim zgledom, za povečevanje prepoznavnosti izobraževanja odraslih.*

4. Povzetek mnenj o organizacijah, ki so, ali bi lahko, največ prispevale k uresničevanju ciljev

Župani so z oceno od 1-4 predstavili svoje mnenje o vlogi LU, šol (javnih in zasebnih), razvojnih agencij, nevladnih in drugih organizacij pri razvijanju socialnega in kulturnega kapitala in zagotavljanju večje zaposljivosti.

Načelno bi dali najvišjo oceno organizaciji, ki bi povezovala vse izobraževalce odraslih, zagotavljala sodelovanje in delitev dela. Pomanjkanje/odsotnost sodelovanja so izpostavili vsi, kakovostnega sodelovanja ni tudi med organizacijami, ki izobražujejo mlade in tistimi, ki izobražujejo odrasle.

LU: so dobile dve oceni 3 in dve oceni 4. Oceno 3 zato, ker se premalo povezujejo z drugimi organizacijami na področju izobraževanja mladine in odraslih. Oceno 4 pa zato, ker nudijo zelo raznoliko izobraževanja v občinskem in medobčinskem prostoru. **Šole** so bile ocenjene

- z oceno 1, ker s svojimi programi ne prispevajo k večji zaposljivosti odraslih in ne razvijanju socialnega in kulturnega kapitala
- z oceno 2, saj lahko v njih v občini le deloma uresničujejo želje po večji zaposljivosti občank in občanov in zato, ker so premalo fleksibilne, da bi se lahko hitro odzivale z določenimi programi na želje oz. potrebe okolja
- z oceno 3 zaradi dobrega delovanja MIC
- in z oceno 4, ker zagotavljajo masovno izobraževalno ponudbo, ki povečuje možnosti dostopa do izobraževanja.

Razvojne agencije se po mnenju večine prisotnih z IO ne ukvarjajo, niti ni to njihova domena dela, izjema je podjetniški center v NM, ker nudi nekaj IO.

NVO so dobile najvišje ocene med vsemi ponujenimi izbirami: ocene 4 v treh občinah zaradi njihove množičnosti, motiviranju odraslih za udeležbo, ker pritegnejo k učenju odrasle na povsem prostovoljskih osnovah, ker sodelujejo in se povezovanju z drugimi organizacijami, zaradi močnega vpliva v lokalnem okolju. Oceno 3 pa je župan utemeljil s premajhnim sodelovanjem z drugimi izvajalci.

Pod »drugo« pa so vsi razpravljavci navedli to, da bi bilo potrebno za oceno 4 v bistvu sinhrono delovanje vseh teh akterjev, predvsem formalnega izobraževanja in tistih, ki nadaljujejo na nivoju neformalnega izobraževanja. Kakšna organizacijska oblika bi najbolje podpirala to povezovanje je ostalo odprto, kot dobro je bila ocenjena namera župana Ajdovščine o imenovanju sveta za vzgojo in izobraževanje (glej točko 3.1. v tretji skupini vprašanj) ali pa že utečene oblike sodelovanja preko skupnih programov v občini Šentrupert.

Predlog

9. *Župani s primerno organiziranostjo (konzorcij izvajalcev, skupni programi), vpeljejo sistematično sodelovanje med različnimi izobraževalnimi organizacijami in omogočajo komplementarnost izobraževalne ponudbe in skupno oblikovanje usmeritev razvoja vseh delov sistema izobraževanja.*

Druga skupina vprašanj

5. Povzetek mnenj o sprejemu letnega programa izobraževanja odraslih (LPIO)

Zakon o izobraževanju določa, da občine lahko sprejmejo letni program izobraževanja odrasli (v nadaljevanju LPIO²). V tej skupini so župani odgovarjali na vprašanje, ali bi bili pripravljeni sprejeti občinski LPIO, ali LPIO v sodelovanju z drugimi občinami.

Le mestna občina Ptuj že več let sprejema LPIO mestne občine Ptuj kot instrument, preko katerega občina financira LU Ptuj za izvajanje osnovne šole za odrasle. LPIO pripravita skupaj občina in LU Ptuj, sprejeme ga občinski svet. O možnosti medobčinskega LPIO (16 občin) se župan MO Ptuj ni dogovarjal, vsekakor pa bi bilo usklajevanje 16 občin zaradi zelo različnih pojmovanj o IO in stilov vodenja občine lahko velika ovira za uspešen dogovor o medobčinskem LPIO.

Župan Šentruperta podpira samo medobčinski LPIO (občine Mirna, Trebnje, Trebelno, skupno 12.000 prebivalcev).

Župan občine Ajdovščina bo oblikoval občinski LPIO, čeprav bi bilo smiselno in je tudi uresničljivo, da bi bilo vključenih vseh 6 sosednjih občin v Vipavski dolini, in to za večletno obdobje, ne le za eno leto. V LPIO bodo vključene, poleg financiranja LU, tudi druge izobraževalne organizacije in njihovi programi za tista področja, ki so v občini prioriteta.

Podžupanja MO Maribor bo predlagala županu, da sprejmejo LPIO in tako zagotovijo pregled o vsem, kar se v mestu dogaja na področju izobraževanja odraslih v enem dokumentu.

V Postojni ocenjujejo, da je priprava letnega programa smiselna predvsem na regionalni ravni, saj je le tako mogoče zagotoviti širšo i bolj konkretno umeščenost glede na Nacionalni program IO.

Predlogi

- 10 *Ministrstvu za izobraževanje znanost in šport predlagamo, da pri prenovi Zakona o izobraževanju odraslih dopolni določbe, ki urejajo letne programe izobraževanja odraslih tako, da bodo imele občine zakonsko podlago za sprejem večletnih občinskih ali medobčinskih programov IO.*
- 11 *LPIO občine ne more biti samo instrument za financiranje LU, ampak mora vključevati vse organizacije in njihove programe, ki prispevajo k uresničevanju občinskih (medobčinskih) prioritet.*
- 12 *V občinah, kjer je bogata izobraževalna ponudba za odrasle, financirana tudi iz občinskega proračuna, imajo o celotnem področju le selektivno sliko. Zato županom priporočamo sprejem LPIO, ker bi tako omogočili celovit vpogled v dogajanja na področju IO.*

Tretja skupina vprašanj

IO je v večini občin umeščeno v tim odbor za družbene dejavnosti, ki ima zelo različna imena (npr svet za izobraževanje, kulturo in šport). Do zdaj smo v razpravah z župani ugotovili, da ima samo občina Beltinci poseben odbor za vseživljenjsko učenje in medgeneracijsko sodelovanje. Predstavili ga bomo kot primer dobre prakse, saj je zbudil pri nekaterih občinah veliko zanimanje.

² Nekaj občin je v evalvacijski študiji IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH V LOKALNI SKUPNOSTI, ACS, november, 2011 poročalo, da sprejemajo LPIO, vendar jih na spletni strani nismo našli.

6. Povzetek mnenj o novih oblikah organiziranosti občin za razvoj IO

Župani so odgovarjali na vprašanja, ali bi z drugačno organiziranostjo izboljšali položaj in razvojne možnosti IO. Povedali so svoja stališča o vseh treh ponujenih možnostih organiziranosti: o medobčinskem (regionalnem) svetu za razvoj IO, o lokalnem odboru za IO in o posvetovalnem telesu župana za razvoj IO.

Rupert Gole, župan občine Šentrupert, podpira samo medobčinsko organiziranost tudi za IO; v Ajdovščini bo župan še letos imenoval posvetovalno telo za celotno področje vzgoje in izobraževanja

5. Primer dobre prakse

V septembru letos bo župan kot svoje posvetovalno telo imenoval svet za vzgojo in izobraževanje, v katerem bodo vsa področja izobraževanja, osnovnošolsko, srednješolsko, univerzitetno in vsi, ki se ukvarjajo s programi neformalnega izobraževanja odraslih. S tem imenovanjem želi doseči, da se bodo izvajalci srečevali, prevzemali določene naloge in tudi postavljali smernice razvoja (Ajdovščina).

V Ptujju bodo zaenkrat ohranili obstoječo organiziranost (IO je umeščeno, skupaj z vrtcem, šolami, centrom interesnih dejavnosti, javnim zavodom za področje mladine) v oddelek za negospodarske javne službe in v odbor za družbene dejavnosti. Župani nimajo posvetovalnega telesa za IO, organizirajo pa tematska delovna srečanja, kamor so včasih povabljeni tudi izobraževalci odraslih). Medobčinsko sodelovanje pa bo potrebno treba še utrditi. Dejansko bi potrebovali bistveno več sodelovanja na regionalni ravni (Zg. in Sp Podravje). V MO Maribor bo podžupanja predlagala županu, da imenuje posvetovalno telo, po zgledu Ajdovščine. Po mnenju Postojne, so obstoječi potenciali dobro formirani, širše sodelovanje pa vidijo predvsem v potencialnem oblikovanju regijskega sveta, ki bi obravnaval tematiko izobraževanja in bi vključeval vse institucije, ki zagotavljajo izobraževanje.

Predlog

13. Županom predlagamo, da okrepijo regionalno sodelovanje na področju IO z oblikovanjem posvetovalnih teles za področje IO ali za vse izobraževanje (mladine in odraslih).

7. Povzetek mnenj o strokovni podpori

Župani so odgovarjali na vprašanje, ali bi potrebovali strokovno podporo za spodbujanje razvoja IO in sprejem LPIO; za delo občinskega/medobčinskega odbora za IO.

Po mnenju župana Šentruperta, podžupanje Maribora in predstavnice župana Ptujja je najbolj smiselno dobiti pomoč za delo medobčinskega oz občinskega odbora IO . V Postojni potrebujejo podporo vseh akterjev, predvsem pa organizacij kot so zavod za zaposlovanje, uradi za delo, NVO, centri za socialno delo in vse redne izobraževalne ustanove. V Ajdovščini imajo po oceni župana dovolj lastnega kadra, če pa bi strokovnjaki v občini ocenili, da potrebujejo pomoč, bi jim to tudi zagotovili.

8. Pomen tovrstnih razprav

Ob koncu so župani spregovorili še o pomenu tovrstnih srečanj in se seznanili z načrtom priprave nacionalnega posveta z župani januarja prihodnje leto.

Mojca Volk, v imenu župana mestne občine Ptuj, je pohvalila povabilo na fokusno razpravo, čeprav ni prišel župan, si v občini veliko prizadevajo za tovrstne razprave.

Rupert Gole, župan občine Šentrupert – po svojih možnostih poskušamo doseči, da bi bilo srečanj na temo izobraževanja čim več, ker to vse vpliva tudi na kvaliteto življenja, zaposlovanje. Je izjemo pomembno in bi moralo biti tega res več.